

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 3

Fylke: Nordalands

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Elne

Emne: Brynd

Bygdelag: Staredalen

Oppskr. av: Samme hærside
f. art 22-31872

Gard: Lavarvid

(adresse): Elne

G.nr. 55 Br.nr. 1, 2, 3, 4.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Brynd

- 1 Svaret er etter eget Røynsle
Det almenndelige navn er Brynd
(Kvasstein) Stein er ein finare steinsart
som kringles til Barberkniver og andre fine
arbeidskniver for at for fine egg
- 2 Kvassteinen) Brynd kjøpes hos Landhand.
-beret i 1860 og slaver kringles Kvassteinen
som var for Selensmarken den var
Rubbem og vi mabtes gni den for
grav stein for at for den jevn.
jeg har selv fjendel mig et Brynd
i Quernas Skiftelbred ligger, som er
gadt kringende. No har dei Amerikanske
bryndes farbrøgt dei Norske saa dei
er sjelden at se
- 3 Alle Redskaper blir sleipt for Slipstenen
og derefter Brynd for at jevn eget
- 4 Tynsløjaem er her ikke nogen som
kan minnes mig, Min far fortæller
at han hadde slæbt med Tynsløjaem
og han var født 1826 saa jeg antar
at dei var i bruk saa sent som i 1840

2

Paa en gaard hadde dei sin smie
Her paa gaarden hadde dei sin smie
som jeg kan minnes. Amballen eller
(Smie) som vi kalte det var ca. 10 1/2
fingr, paa dette blev Ljæene symmet
en Lårdag ligesaa andre Redskaber.
Jeg antar at forandringen ved
at brænde Slipesten begynte ca 1850
Færjellen paa Tynstedtjørn og slipes
Ljæe maatte vel stor.

Det var sers folk dei hadde for at
Tynstedt. Det var ikke alle som fik
den gode

5) Nogen mindre stein til at gni Ljæene
paa har jeg ikke lagt merke til.
Man brænder fremdeles at se Slipesten
med til Udskæfter som er langt
fra gaarden Den stikken har
vel saalenge Slipestenen har vel.

6) Ljæen slipes saa snart den blir
lang at slaa med. Det almindelige
er Slipning til vel Malme, men
gode Ljæe og god Slaattemark
kan en brænde Ljæen hele dagen

7) Det almindelige er Kvastain
her er færjellige som brænder Brynstikke
den er laget av hard Krasselt helst
Aske. Den føres langs ægget
efter (Kuelningen) Bryningen.
begge deler lages hjemme fra

8) Tank Slaattemark kan slipes Ljæen
i arvel. Best slipes den ved at
ta den av arvel. Naar dei er flere
Slaattemark setter to og sliper

en holder aggel til sig og den anden
fra sig

9 Ya der er forskjel paa Kuesningens
Stularvel, settes mellem Beina og man
setter beina om hinanden for at holde
den i stilling mens Brynningen foregår.
Langtjaaen setter man derimod
i marken og da kan Kuesningens
foregå.

10 Min far hadde altid Kasteholt
med lit vand i passende størrelse gik
op over Kvasteinen, den var lagt av
Ørre eller Bjørk med en jernbespe
op i åren enden som han brukte i
Bak i Bestelivingen, Det var utvilsomt
Bedre bet i Ljaaen naar man hadde
vand, men dei var besværlige at bære
og derfor er dei avlagt.

11 Er utjent her.

12 Besvart under nr 10

13 Sam regel var der dæg i gresset
fårles man Kvasteinen frem og tilbake
for at fra den fullig eller man
var i nærheten av bak, hvis ikke
spillet man paa den.

Brynstikken bringes här

14 Brynkvat

15 Har ikke här dei bringe det til nøst.

16 Er utjent Lagensedd her.

17 Nei

18 Har ikke här nøst, kan hende i

gamle dager, da forskjellig forskjell-

19 For Ljaaen Bellaus sa man Tvi -

20

4

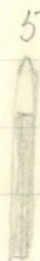
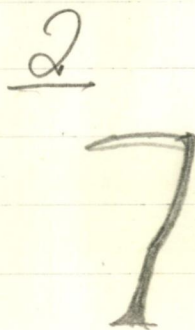
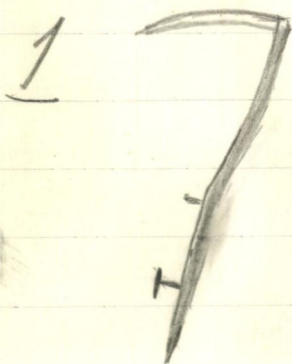
Er ikke belynt med nogen Renser her.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

BYGDØY

259

- 1 Lång eorr med Ga:.
- 2 Gult eorr med Ga:.
- 3 Kärlhalk:.
- 4 Krosskn:.
- 5 Brynesticka

259

228